

Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Nota nav het verslag wetsvoorstel preferentie
kinderalimentatie

Datum
9 januari 2024

Ons kenmerk
5159603

Dossiernummer
3386919

1. Aanleiding

Op 20 september 2023 is het wetsvoorstel preferentie kinderalimentatie bij de TK ingediend. Op 27 oktober 2023 heeft de VKC J&V hierover bijgaand verslag uitgebracht. In de bijgaande nota naar aanleiding van het verslag zijn de vragen van de VKC van een reactie voorzien.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met verzending van de nota naar aanleiding van het verslag (nnavv) bij het wetsvoorstel preferentie kinderalimentatie aan de TK.

3. Kernpunten

- Het wetsvoorstel kent een preferentie (hogere rang) toe aan de kinderalimentatievordering bij verhaal op het vermogen van de alimentatieplichtige ouder. De preferentie leidt naar verwachting tot meer inbare kinderalimentatie waardoor mogelijk problematische situaties bij het voorzien in het levensonderhoud voor het kind kunnen worden voorkomen.
- In het verslag zijn vragen gesteld door de fracties van VVD en D66. De voornaamste vragen en reactie daarop zijn hieronder opgenomen. De vragen zijn niet van heel kritische aard.
- Gevraagd is waarom het onderhavige voorstel niet wordt betrokken bij het aangekondigde wetsvoorstel naar aanleiding van de aanbevelingen in het WODC-rapport over alimentatie (VVD).
- *Reactie: Er is inhoudelijk geen reden om met het regelen van de preferentie te wachten op het aangekondigde wetsvoorstel. Dat wetsvoorstel regelt de afschaffing van de onderhoudsverplichting van de stiefouder. Daarnaast worden enige aanbevelingen uitgewerkt op het terrein van de bescherming van het vermogen van minderjarigen naar aanleiding van het WODC-rapport 'Toezicht op het bewind van ouders en voogden over het vermogen van minderjarigen'. Een zo spoedig mogelijke invoering van de preferentie is in het voordeel van kinderen omdat er hierdoor meer en eerder geld voor hun levensonderhoud beschikbaar zal zijn.*
- Gevraagd is in te gaan op de positie van andere schuldeisers die achtergesteld worden door het toekennen van de voorgestelde preferentie (VVD). Gevraagd is of een belangenafweging mogelijk is of mogelijk gemaakt kan worden (D66).
- *Reactie: Erkend wordt dat schuldeisers met vorderingen die lager in rang staan ook (andere) kwetsbare personen kunnen zijn. Het specifieke karakter van de relatie tussen ouder en kind op grond waarvan een ouder alimentatie moet betalen voor het kind, hebben tot de keuze voor de preferentie van de kinderalimentatievordering geleid. Een belangenafweging door de coördinerend*

deurwaarder is op grond van de huidige wet niet mogelijk. Het mogelijk maken hiervan wordt niet wenselijk gevonden omdat dit niet past bij de taak van de coördinerend deurwaarder en afbreuk doet aan het door de wetgever op grond van een afweging van de belangen van bevoorrechte en andere schuldeisers gekozen stelsel van bevoorrechting.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector privaatrecht

Datum

9 januari 2024

Ons kenmerk
5159603

- Gevraagd is naar een standpunt inzake het lastig kunnen innen van civiele vonnissen (VVD).
- *Reactie: Bij brief van 27 november 2023¹ met reactie op de motie Van Nispen/Eliaan over oninbare civiele vorderingen is aan de TK gemeld dat zal worden onderzocht of het innen van civiele vonnissen kan worden verbeterd. Bij brief van 26 oktober 2023² over de uitwerking van de motie Beukering c.s. inzake de thematafels civiele invorderingsketen is door de MRb toegezegd samen met MAPP een verkenning te starten naar mogelijke wijzigingen in het stelsel van civiele invordering.*
- Gevraagd is waarom niet is voorzien in specifiek overgangsrecht (VVD).
- *Reactie: Voor overgangsrecht zijn de algemene regels voor de boeken 3-10 van de Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek uitgangspunt. Er is geen reden om m.b.t. het nieuwe artikel 3:288, onderdeel f, BW van deze regels af te wijken.*
- Gevraagd is waarom geen evaluatie-artikel is opgenomen (D66).
- *Reactie: Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) zal in vervolg op eerder onderzoek monitoren hoe de preferentie van de kinderalimentatie uitwerkt in de zaken waarin door het LBIO vereenvoudigd loonbeslag is gelegd. Gelet hierop is een wetsevaluatie niet nodig.*
- Gevraagd is of er, in aanvulling op dit wetsvoorstel, maatregelen kunnen worden getroffen die de positie van het kind versterken (D66).
- *Reactie: Na het programma Scheiden zonder Schade zijn er meerdere initiatieven ontwikkeld. Een voorbeeld hiervan is het initiatief 'Een goed begin' waarin wordt gewerkt aan een betere positie voor het kind in scheidingssituaties.*

4. Toelichting

Aan de verschuldigde kinderalimentatie is op dit moment geen hogere rang (preferentie) toegekend; de kinderalimentatieschuld is een schuld die op gelijke voet staat met andere schulden zonder preferentie (concurrente schulden). Daardoor moet de ouder die recht heeft op alimentatie bij verhaal op het vermogen van de alimentatieplichtige ouder, schulden met een hogere rang voor zich dulden. Hierdoor kunnen schrijnende situaties ontstaan voor kinderen. Het toekennen van een preferentie aan de verschuldigde kinderalimentatie zal leiden tot meer inbare kinderalimentatie, zo blijkt uit onderzoek van het LBIO. Daarmee komen er meer financiële middelen beschikbaar voor levensonderhoud van deze kinderen.

De preferentie wordt toegekend als een voorrecht in artikel 3:288 BW (toevoeging nieuw onderdeel f). In Caribisch Nederland bestaat eveneens de behoefte aan deze preferentie. Een gelijkkluidende regeling wordt daarom voorgesteld voor Caribisch Nederland.

4.1 Politieke context

In november 2008 is een motie (motie Anker c.s.; van CU, CDA en PvdA) aangenomen waarin werd verzocht de kinderalimentatievordering preferent te maken. Nadien is nog verder over het onderwerp gediscussieerd, o.a. over het

¹ Kamerstukken II 2023/24, 29279, nr. 825.

² Kamerstukken II 2023/24, 24515/29279, nr. 729.

nut van de preferentie in faillissement. In februari 2015 is een initiatiefwetsvoorstel herziening kinderalimentatie aanhangig gemaakt (van PvdA en VVD) waarin preferentie aan de kinderalimentatievordering werd toegekend. Dit voorstel is in mei 2022 vervallen verklaard vanwege ontbrekende opvolgende initiatiefnemers. In februari 2019 is door de toenmalige MRb op verzoek van de TK een aantal voor- en nadelen van preferentie van kinderalimentatie geschetst. Vervolgens is onder meer nader onderzoek verricht naar het aantal zaken waarin preferentie een voordeel kan opleveren en hoe aan een preferentie invulling kan worden gegeven. Eind 2020 is door de toenmalige MRb in een brief aan de TK aangekondigd dat een wetsvoorstel zal worden voorbereid. Door de Raad van State is op 16 augustus 2023 een blanco advies uitgebracht over het wetsvoorstel.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector privaatrecht

Datum

9 januari 2024

Ons kenmerk
5159603

4.2 Financiële overwegingen

- Er zijn geen substantiële financiële consequenties voor de rijksoverheid.
- Het LBIO heeft een uitvoeringstoets gedaan. In de nnavv is toegezegd deze uitvoeringstoets met de nnavv aan de TK te zenden.
- Met de invoering van de preferentie zal het automatiseringssysteem van het LBIO moeten worden aangepast. Deze incidentele kosten bedragen naar schatting € 10.000 en zullen door die organisatie uit de eigen middelen worden voldaan.
- De Raad voor de rechtspraak heeft aangegeven dat het voorstel geen substantiële gevolgen heeft voor de werklast van de rechtspraak.
- Vanuit CN is te kennen gegeven dat de financiële gevolgen van het wetsvoorstel beperkt en daarmee te overzien zullen zijn en uit de eigen middelen zullen worden voldaan.

4.4 Krachtenveld

De nota nav verslag is afgestemd met DJFC/F en DRB.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlagen:

- Concept nota naar aanleiding van het verslag
- Verslag TK
- Uitvoeringstoets LBIO